

Konuşmacılar: Gülname Özen ZENGİN/ Fatma ABDULLAH

Bu haftanın konuşmacıları, Mülteciler Derneęi'nden Sayın Gülname Özen Zengin ve Sayın Fatma Abdullah idi. Günün konusu olan Göç ve Hukuk bağlamında öncelikle öğrencilerin hakları ve bu haklarını nasıl elde edebilecekleri konusunda bilgiler verildi.

Türkiye, 2011 yılında başlayan Suriye iç savaşı sonrasında milyonlarca Suriyeliyi kabul ederek, tarihinin en büyük göç hareketi ile karşı karşıya kalmıştır. Bu süreçte kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, üniversiteler ve uluslararası kuruluşlar koordineli bir şekilde veriye dayalı hizmetler sunarak göçmenlerin ihtiyaçlarını karşılamak için çaba göstermektedirler. Ancak bu çabaların sürdürülebilir ve kalıcı bir göç politikasına dönüşmemesi, çeşitli sorunlara sebebiyet vermektedir. Suriyelilere 2013 yılında yürürlüğe giren Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında geçici koruma statüsü tanınmıştır. Türkiye ile Avrupa Birliği arasında 2016 yılında imzalanan Geri Kabul Antlaşması kapsamında ise göç kontrolü karşılığında çeşitli destek ve fonlar sağlanmaktadır. UNHCR (Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği) bu süreçte Türkiye'ye hem finansal hem de teknik destek sunmaktadır.

Eğitim alanında, Suriyeli öğrencilerin okula adaptasyonu hem bireysel hem de kurumsal faktörlere bağlı olarak şekillenmektedir. Öğrencilerin kendi aralarındaki uyum kadar okul idarecilerinin ve öğretmenlerin tutumu da bu süreç için hayati öneme sahiptir. Eğitimde eşitliğin sağlanabilmesi için Suriyeli ailelerin Türkçe öğrenimi konusunda teşvik edilmesi, çocukların sosyal hayata entegrasyonu açısından kritiktir. Anayasa'nın 42. maddesi eğitim hakkını düzenlese de pratikte haklara erişimde eşitlik sağlanamamaktadır. Toplumsal uyumun sağlanabilmesi için birlikte yaşam kültürünün geliştirilmesi gerekir. Bu noktada, hem göçmenlere hem de ev sahibi topluma yönelik bilinçlendirici çalışmalar yapılmalı; kültürel diyalog teşvik edilmelidir. Ne var ki, Türkiye'nin göç politikası henüz sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulamamıştır. Göçmenlerin suça karışması durumunda Türk vatandaşlarıyla aynı hukuki prosedürlere tabi tutulması ile dil bariyerine çarpılmaktadır. Kişi en temel hakkı olan savunma hakkından mahrum kalmaktadır.

Üniversitelerde öğrenim gören Suriyeli öğrenciler de ciddi zorluklarla karşı karşıyadır. Dil bariyeri, ekonomik yetersizlikler, kültürel uyum sorunları ve zaman zaman ayrımcılıkla mücadele etmek zorunda kalan bu öğrencilerin desteklenmesi; hem bireysel başarılarını artırmak hem de toplumsal uyumu güçlendirmek açısından elzemdir.